

РІШЕННЯ № 125

Про розгляд Дорожньої карти з питань верховенства права

«12» грудня 2025 року

с. Плав'я, Львівська обл.

Рада адвокатів України, розглянувши у порядку доповіді Голови Ради адвокатів України Ізовітової Л.П. Дорожню карту з питань верховенства права, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”»;

враховуючи визначені Дорожньою картою завдання та строки, зокрема щодо розроблення та прийняття законопроекту про вдосконалення правового регулювання адвокатської діяльності до IV кварталу 2026 року;

беручи до уваги, що Міністерство юстиції України у травні 2025 року оголосило про створення робочої групи із залученням органів адвокатського самоврядування для напрацювання відповідних змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», однак станом на день ухвалення цього рішення така робоча група Міністерством юстиції України фактично не утворена;

враховуючи рішення Ради адвокатів України № 100 від 17 жовтня 2025 року «Про затвердження Положення про особливості діяльності адвоката іноземної держави на території України», підготовлене з урахуванням положень Директиви Ради 77/249/ЄЕС від 22 березня 1977 року та Директиви Європейського Парламенту і Ради 98/5/ЄС від 16 лютого 1998 року;

беручи до уваги пропозиції членів Ради адвокатів України щодо удосконалення доступу до правничої професії шляхом запровадження професійного тестування із застосуванням цифрових технологій, що сприятиме підвищенню об'єктивності, прозорості та якості підготовки майбутніх адвокатів, а також подальшій діджиталізації процесів у сфері адвокатури;

враховуючи, що Національна асоціація адвокатів України в межах чинного законодавства вже впровадила низку змін, спрямованих на підвищення прозорості та передбачуваності дисциплінарних процедур, зокрема внесла

зміни до Регламенту Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури України та ухвалила відповідні роз'яснення щодо застосування дисциплінарного законодавства;

беручи до уваги, що рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2015 року створено Вищу школу адвокатури Національної асоціації адвокатів України як структурний підрозділ НААУ, покликаний забезпечувати безперервне підвищення професійного рівня адвокатів, формування високих стандартів адвокатської діяльності та розвиток професійної спільноти адвокатів, у тому числі шляхом організації щорічного навчання не менше 15 годин для кожного адвоката відповідно до рішень Ради адвокатів України;

враховуючи, що адвокатура є незалежною самоврядною професійною інституцією, а тому контроль за використанням коштів органів адвокатського самоврядування здійснюється не зовнішніми державними органами, а створеними адвокатами незалежними ревізійними комісіями адвокатів регіонів та Вищою ревізійною комісією адвокатури, які відповідно до закону мають повноваження на проведення перевірок фінансової діяльності органів адвокатського самоврядування; при цьому така система внутрішнього незалежного аудиту повністю відповідає вимогам Дорожньої карти щодо забезпечення прозорості та належного фінансового контролю;

враховуючи, що Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлює обов'язок органів адвокатського самоврядування звітувати перед З'їздом адвокатів України та конференціями адвокатів регіонів, проте не містить прямої вимоги щодо оприлюднення таких звітів, тоді як на виконання, зокрема, приписів Дорожньої карти Національною асоціацією адвокатів України, радами адвокатів регіонів та кваліфікаційно-дисциплінарними комісіями адвокатури запроваджено практику щорічної публікації фінансових і статистичних звітів на офіційних веб-сайтах, що забезпечує відкритість діяльності органів адвокатського самоврядування при збереженні їх інституційної незалежності;

беручи до уваги, що адвокатура є незалежною професійною інституцією, органи адвокатського самоврядування якої відповідно до закону є підзвітними насамперед адвокатській спільноті, водночас практика оприлюднення Національною асоціацією адвокатів України, радами адвокатів регіонів та кваліфікаційно-дисциплінарними комісіями адвокатури щорічних фінансових і статистичних звітів у відкритому доступі свідчить про належний рівень відкритості адвокатури та її готовність до підвищення прозорості діяльності;

беручи до уваги зведені звіти Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності Національної асоціації адвокатів України за 2022–перше півріччя 2025 років, які свідчать про істотне зростання кількості

випадків порушення гарантій адвокатської діяльності, зокрема з боку територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, включаючи недопуск адвокатів до клієнтів, застосування фізичного та психологічного насильства, спроби ототожнення адвоката з клієнтом і використання незаконної мобілізації як засобу тиску на адвокатів;

враховуючи, що Національна асоціація адвокатів України та її Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності протягом 2022–2025 років послідовно здійснюють комплекс заходів із захисту прав адвокатів, у тому числі звернення до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, профільних міністерств, ініціювання законопроектів щодо надання адвокатам відстрочки та бронювання під час мобілізації, проведення всеукраїнських нарад і переговорів з органами державної влади, що підтверджує пріоритетність для НААУ наряду посилення гарантій адвокатської діяльності;

усвідомлюючи, що реальне забезпечення гарантій незалежності адвокатів та ефективний захист адвокатів від переслідувань, залякувань і незаконних обмежень під час виконання ними професійних обов'язків є ключовою передумовою дотримання конституційного права на правничу допомогу, функціонування правосуддя та виконання Україною зобов'язань у межах Дорожньої карти з питань верховенства права;

беручи до уваги, що 11–12 березня 2025 року Комітет міністрів Ради Європи на 1522-му засіданні ухвалив Конвенцію про захист професії адвоката (далі – Конвенція), яка спрямована на посилення захисту професії адвоката і права здійснювати цю професію незалежно і без дискримінації, неправомірних перешкод або втручання, а також без нападів, погроз, переслідувань або залякувань;

враховуючи, що Конвенція, зокрема, встановлює обов'язок держав забезпечити незалежність і самоврядність професійних асоціацій адвокатів (стаття 4), закріплює професійні права адвокатів (стаття 6), у тому числі право на доступ до клієнтів, конфіденційність спілкування та заборону їх ототожнення з клієнтами, визначає вимоги до дисциплінарних проваджень (стаття 8) та передбачає спеціальні заходи захисту адвокатів від посягань і неправомірних втручань (стаття 9), а також створює механізм моніторингу виконання Конвенції (Група експертів із захисту професії адвоката – ГРАВО, Комітет Сторін; статті 10–15);

беручи до уваги, що Україна станом на дату ухвалення цього рішення ще не ратифікувала Конвенцію, однак Національна асоціація адвокатів України здійснила її переклад українською мовою для використання адвокатською спільнотою та органами державної влади, а також що закріплені в Конвенції

стандарти повністю відповідають курсу України на зміцнення верховенства права та є важливими орієнтирами для реформування адвокатури і посилення гарантій адвокатської діяльності;

усвідомлюючи, що імплементація положень Конвенції є важливою складовою виконання Дорожньої карти з питань верховенства права у частині, що стосується адвокатури, та забезпечення ефективної реалізації конституційного права кожного на професійну правничу допомогу;

враховуючи, що відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 475-р Національна асоціація адвокатів України визначена співвиконавцем заходів Дорожньої карти у частині, що стосується адвокатури;

керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Створити на базі Національної асоціації адвокатів України робочу групу з виконання Дорожньої карти з питань верховенства права у частині реформування адвокатури, враховуючи статус Національної асоціації адвокатів України як співвиконавця заходів Дорожньої карти, визначений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р.

До складу робочої групи запросити представників Міністерства юстиції України, органів адвокатського самоврядування всіх рівнів, наукової спільноти, представників європейських адвокатур та Ради адвокатських і правничих товариств Європи (CCBE).

2. Затвердити Програму виконання Дорожньої карти з питань верховенства права (додається) та визначити її основним документом, який використовується робочою групою, створеною відповідно до пункту 1 цього рішення.
3. З метою належної організації реалізації пунктів 1 і 2 цього рішення доручити Голові Національної асоціації адвокатів України та Голові Ради адвокатів України у визначений строк:

3.1. затвердити персональний склад робочої групи;

3.2. забезпечити організаційне, експертне та методичне забезпечення її діяльності;

3.3. за результатами роботи робочої групи подати на розгляд Ради адвокатів України узагальнені пропозиції щодо виконання Дорожньої карти та пропозиції до змін законодавства про адвокатуру і актів адвокатського самоврядування.

4. Визначити посилення гарантій адвокатської діяльності та захисту адвокатів пріоритетним напрямом виконання Дорожньої карти з питань верховенства права у частині, що стосується адвокатури, та доручити робочій групі, створеній відповідно до пункту 1 цього рішення:

4.1. проаналізувати відповідність чинних гарантій незалежності адвокатів і органів адвокатського самоврядування, механізмів захисту адвокатів у кримінальному провадженні та процедур реагування на порушення професійних прав адвокатів вимогам Конституції України, законодавства України, практиці Європейського суду з прав людини та стандартам, передбаченим Конвенцією про захист професії адвоката;

4.2. підготувати пропозиції щодо змін до законодавства України та актів адвокатського самоврядування, спрямованих на уточнення та розширення гарантій адвокатської діяльності, запобігання ототожненню адвокатів із клієнтами, недопущення використання процедур мобілізації як засобу тиску на адвокатів, посилення процесуальних запобіжників під час проведення слідчих (розшукових) дій щодо адвокатів, а також удосконалення механізмів оперативного реагування органів адвокатського самоврядування на порушення професійних прав адвокатів;

4.3. подати узагальнені пропозиції, зазначені у підпунктах 4.1–4.2 цього пункту, на розгляд Ради адвокатів України для подальшого внесення їх у встановленому порядку до органів державної влади та використання під час виконання Дорожньої карти.

5. Визнати Вищу школу адвокатури Національної асоціації адвокатів України ключовим інституційним інструментом забезпечення безперервного професійного розвитку адвокатів, імплементації міжнародних стандартів, зокрема Конвенції Ради Європи про захист професії адвоката, та підвищення якості правничої допомоги. Доручити Вищій школі адвокатури НААУ у взаємодії з робочою групою, створеною відповідно до пункту 1 цього рішення:

5.1. розробити та впровадити спеціальні навчальні модулі з питань гарантій адвокатської діяльності, стандартів Конвенції про захист професії адвоката, Дорожньої карти з питань верховенства права, а також цифрових інструментів у діяльності адвокатів;

5.2. щороку готувати для Ради адвокатів України узагальнену інформацію про стан виконання адвокатами обов'язку щодо підвищення професійного рівня, типові проблеми та пропозиції щодо вдосконалення системи безперервної освіти адвокатів.

6. Визнати Конвенцію Ради Європи про захист професії адвоката ключовим міжнародним стандартом у сфері гарантій адвокатської діяльності та орієнтиром для подальшого реформування національного законодавства про адвокатуру та актів адвокатського самоврядування, а також для діяльності органів адвокатського самоврядування щодо захисту прав адвокатів.
7. Доручити Голові Національної асоціації адвокатів України та Голові Ради адвокатів України за результатами роботи робочої групи підготувати та направити в установленому порядку до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України звернення щодо необхідності якнайшвидшого підписання та ратифікації Україною Конвенції Ради Європи про захист професії адвоката, а також щодо імплементації її положень у національне законодавство.
8. Секретарю Ради адвокатів України забезпечити направлення копії цього рішення та Програми, що додається, радам адвокатів регіонів, Кабінету Міністрів України та Міністерству юстиції України, а також поінформувати зазначені органи про наявність українського перекладу Конвенції, здійсненого Національною асоціацією адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Лідія ІЗОВІТОВА

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

Ігор КОЛЕСНИКОВ

Програма виконання Дорожньої карти з питань верховенства права

I. Загальні положення

Ця Програма розроблена з метою забезпечення виконання заходів, визначених Дорожньою картою з питань верховенства права, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р, у частині, що стосується реформування адвокатури, та узгоджена з рішенням Ради адвокатів України від 12 грудня 2025 року.

Програма визначає комплекс організаційних, методичних і нормативних заходів, спрямованих на:

- підвищення прозорості, підзвітності та ефективності органів адвокатського самоврядування;
- удосконалення механізмів доступу до професії адвоката;
- упровадження сучасних цифрових інструментів у діяльність адвокатури;
- зміцнення незалежності адвокатури як професійної самоврядної інституції;
- забезпечення приведення діяльності адвокатури України у відповідність до стандартів Європейського Союзу та Ради Європи;
- сприяння імплементації в Україні Конвенції Ради Європи про захист професії адвоката шляхом наближення законодавства про адвокатуру та актів адвокатського самоврядування до стандартів цієї Конвенції.

II. Принципи реалізації Програми

Реалізація Програми ґрунтується на таких принципах:

1. Незалежність адвокатури.

Адвокатура є незалежною професійною самоврядною інституцією, діяльність якої не підпорядковується органам державної влади. Усі зміни та

заходи Дорожньої карти повинні здійснюватися з повним дотриманням гарантій незалежності адвокатів і органів адвокатського самоврядування.

2. Самоврядність і відповідальність перед адвокатською спільнотою.

Органи адвокатського самоврядування звітують перед З'їздом адвокатів України та конференціями адвокатів регіонів. Публічне оприлюднення звітності здійснюється добровільно як прояв відкритості, а не як форма підпорядкованості державі.

3. Прозорість та відкритість.

Забезпечується підтримання практики щорічного оприлюднення фінансових і статистичних звітів органів адвокатського самоврядування на офіційних веб-ресурсах.

4. Внутрішній незалежний фінансовий контроль.

Фінансова діяльність органів адвокатського самоврядування перевіряється незалежними ревізійними комісіями адвокатів регіонів і Вищою ревізійною комісією адвокатури. Ці інститути становлять внутрішню систему незалежного аудиту адвокатури, передбачену логікою Дорожньої карти.

5. Європейські стандарти.

Усі заходи спрямовані на приведення діяльності адвокатури у відповідність до Директив ЄС, рекомендацій Ради Європи, практики ССВЕ.

6. Цифрові рішення в адвокатурі.

У процесах доступу до професії, підвищення кваліфікації та внутрішньої комунікації органів адвокатського самоврядування передбачається впровадження сучасних цифрових рішень, з урахуванням потреб адвокатури та забезпечення безпеки інформації.

III. Основні напрями реалізації Програми

1. Розроблення пропозицій щодо проєкту змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

1.1. Забезпечити підготовку узагальнених пропозицій щодо змін до законодавства про адвокатуру з урахуванням:

- вимог Дорожньої карти;

- європейських стандартів (Директиви 77/249/ЄЕС та 98/5/ЄС);
- практики дисциплінарних органів НААУ;
- потреб у модернізації доступу до професії та підвищення рівня довіри до адвокатури.

1.2. Забезпечити участь робочої групи, створеної при Національній асоціації адвокатів України, у розробленні пропозицій щодо структури оновленого закону.

2. Доступ до професії та професійне тестування

2.1. Опрацювати концепцію запровадження єдиного цифрового професійного тестування для осіб, які мають намір набути право на заняття адвокатською діяльністю, передбачивши спеціальні умови проходження тестування для осіб з інвалідністю, зокрема осіб з порушеннями зору, відповідно до принципів доступності та розумного пристосування.

2.2. Підготувати пропозиції щодо:

- уніфікації підходів до стажування;
- удосконалення іспитових процедур;
- захисту цифрових даних та забезпечення прозорості процесу тестування.

3. Дисциплінарні процедури та підвищення стандартів відповідальності

3.1. Забезпечити узагальнення та нормативне оформлення вже впроваджених НААУ змін:

- оновлення процедур Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури;
- оприлюднення роз'яснень та практики;
- підвищення передбачуваності дисциплінарних рішень.

3.2. Підготувати пропозиції щодо подальшого удосконалення дисциплінарного законодавства та приведення його у відповідність до кращих європейських практик.

4. Прозорість та підзвітність

4.1. Забезпечити щорічне оприлюднення:

- фінансових звітів;
- статистичних звітів;
- річних аналітичних оглядів діяльності органів самоврядування.

4.2. Удосконалити структуру звітів з метою забезпечення їх більшої інформативності та доступності.

5. Незалежний фінансовий контроль та внутрішній аудит

5.1. Підготувати пропозиції щодо посилення ролі та процедур роботи ревізійних комісій всіх рівнів.

5.2. Забезпечити належну взаємодію між:

- ревізійними комісіями адвокатів регіонів;
- Вищою ревізійною комісією адвокатури;
- робочою групою НААУ;
- органами адвокатського самоврядування.

5.3. Сформувані узагальнені стандарти внутрішнього аудиту адвокатури, що відповідають вимогам Дорожньої карти та приписам європейського законодавства.

6. Європейська інтеграція адвокатури України

6.1. Забезпечити участь у спільних заходах із ССВЕ та європейськими адвокатурами.

6.2. Підготувати пропозиції щодо імплементації кращих практик ЄС у:

- системі самоврядування;
- доступі до професії;
- дисциплінарних механізмах;
- етичних стандартах.

7. Взаємодія адвокатури і держави

7.1. Здійснити спільні заходи з Урядом України на виконання Основних положень про роль адвокатів, прийнятих VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 року.

7.2. Здійснювати належну взаємодію із суб'єктами управління та забезпечення системи безоплатної правничої допомоги в Україні:

- підготувати пропозиції щодо удосконаленню законодавства, яке регулює функціонування системи безоплатної правничої допомоги;
- розробити концепцію єдиного уніфікованого порядку залучення адвокатів до надання безоплатної правничої допомоги на засадах рівності, прозорості та інтегрованості автоматичних баз даних Національної асоціації адвокатів України;
- здійснювати системний контроль за незалежністю адвокатів, які залучаються до надання безоплатної правничої допомоги, дотримання гарантій їх професійної діяльності, а також права на гідну та своєчасну оплату праці в системі безоплатної правничої допомоги;
- здійснювати контроль та вживати інші заходи забезпечення можливості здійснення представниками адвокатури в Наглядній Раді Координаційного центра з надання правничої допомоги функцій члена Наглядової Ради Координаційного центра з надання правничої допомоги.

8. Комунікація та інформування адвокатської спільноти

8.1. Забезпечити регулярне інформування адвокатів щодо:

- ходу реалізації Програми;
- планованих змін;
- ухвалених рішень та нормативних оновлень.

8.2. Передбачити проведення тематичних заходів, обговорень, круглих столів.

9. Впровадження сучасних цифрових рішень в адвокатурі

9.1. Створити концепцію цифровізації процедур та сервісів Національної асоціації адвокатів України.

9.2. Опрацювати концепцію оцифрування архівів та інших паперових баз даних, які наявні в системі органів адвокатського самоврядування.

9.3. Розробити модель функціонального забезпечення Єдиного реєстру адвокатів України можливістю автоматичного розподілу доручень на надання безоплатної вторинної правничої допомоги серед адвокатів відповідного регіону, які виявили бажання надавати таку правничу допомогу.

10. Посилення гарантій адвокатської діяльності та захисту адвокатів

10.1. Провести комплексний аналіз чинних гарантій адвокатської діяльності, передбачених Конституцією України, кримінальним процесуальним законодавством, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими актами, з урахуванням зведених звітів Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ за 2022–перше півріччя 2025 років щодо системних порушень гарантій адвокатської діяльності, у тому числі з боку територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки.

10.2. Підготувати пропозиції щодо:

- уточнення та розширення переліку гарантій адвокатської діяльності, включно із недоторканністю адвокатської таємниці, захистом адвокатських файлів та цифрових комунікацій;
- посилення процесуальних запобіжників щодо втручання в адвокатську діяльність, зокрема під час затримання адвокатів, проведення обшуків, тимчасового доступу до речей і документів, негласних слідчих (розшукових) дій та інших заходів примусу щодо адвокатів;
- запровадження спеціальних гарантій недопущення використання мобілізаційних процедур як засобу тиску на адвокатів у зв'язку з їх професійною діяльністю.

10.3. Розробити і затвердити стандартизовані процедури оперативного реагування органів адвокатського самоврядування на повідомлення про порушення професійних прав адвокатів (у тому числі в приміщеннях ТЦК та СП): алгоритми дій рад адвокатів регіонів, Комітету НААУ, механізми комунікації з правоохоронними органами, Омбудсманом, командуванням Збройних Сил України та іншими органами влади.

10.4. Запровадити систему регулярного збору, узагальнення та щорічного оприлюднення Національною асоціацією адвокатів України узагальненої (знеособленої) інформації про випадки порушення гарантій адвокатської

діяльності та вжиті заходи реагування, як один із індикаторів виконання Дорожньої карти.

10.5. Забезпечити проведення на базі Вищої школи адвокатури НААУ, рад адвокатів регіонів та Комітету НААУ навчальних заходів для адвокатів щодо гарантій адвокатської діяльності, практики Європейського суду з прав людини у справах, що стосуються адвокатів, та алгоритмів дій у випадку перешкоджання професійній діяльності, з обов'язковим включенням таких модулів до програм підвищення кваліфікації.

10.6. Підготувати та підтримувати у взаємодії з народними депутатами України законодавчі ініціативи щодо надання адвокатам права на відстрочку та бронювання під час мобілізації, визначення НААУ як критично важливої для забезпечення функціонування системи правосуддя організації, а також щодо посилення відповідальності за порушення гарантій адвокатської діяльності.

10.7. Посилити співпрацю з міжнародними професійними організаціями (зокрема ССВЕ та європейськими адвокатурами) щодо моніторингу випадків порушення прав адвокатів в Україні, залучення міжнародного експертного потенціалу до вдосконалення гарантій адвокатської діяльності та використання міжнародних механізмів реагування на грубі порушення.

11. Підвищення професійного рівня адвокатів та розвиток системи безперервної освіти

11.1. Забезпечити подальший розвиток системи обов'язкового щорічного підвищення професійного рівня адвокатів, стажерів та помічників адвокатів, що реалізується Національною асоціацією адвокатів України через Вищу школу адвокатури НААУ та інші акредитовані провайдери, із збереженням мінімального обсягу навчання не менше 15 годин на рік для кожного адвоката та узгодженням цієї системи з вимогами Дорожньої карти і міжнародних стандартів.

11.2. Підтвердити, що встановлений Радою адвокатів України обсяг щорічного навчання для адвокатів є співмірним із вимогами до суддів та прокурорів і спрямований на забезпечення якісної правничої допомоги як елементу конституційного права на захист.

11.3. Передбачити подальше впровадження цифрових форматів підвищення кваліфікації (онлайн-курси, вебінари, дистанційні програми Вищої школи адвокатури НААУ), із забезпеченням доступності таких форматів для осіб з

інвалідністю, зокрема осіб з порушеннями зору, відповідно до принципів розумного пристосування.

11.4. Забезпечити щорічне інформування Ради адвокатів України Вищою школою адвокатури НААУ про стан виконання адвокатами обов'язку підвищення професійного рівня, типові порушення та заходи, вжиті для їх усунення, для врахування цих даних при виконанні Дорожньої карти.

11.5. Розробити пропозиції щодо подальшої гармонізації змісту програм підвищення кваліфікації адвокатів із стандартами Європейського Союзу та Ради Європи, зокрема щодо спеціалізованих курсів із питань верховенства права, прав людини, європейського права та цифрової трансформації правосуддя.

11.6. Забезпечити включення до програм Вищої школи адвокатури НААУ обов'язкових тематичних блоків щодо: гарантій адвокатської діяльності та практики їх захисту; положень Конвенції Ради Європи про захист професії адвоката; стандартів ЄСПЛ щодо ролі адвоката; етичних стандартів та цифрової трансформації правничої допомоги.

12. Імплементация Конвенції Ради Європи про захист професії адвоката

12.1. Провести системний правовий аналіз положень Конвенції Ради Європи про захист професії адвоката та їх співвідношення з Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», кримінальним процесуальним законодавством та іншими актами, що регулюють гарантії адвокатської діяльності, із залученням представників Комітету НААУ із захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності.

12.2. Підготувати узагальнені пропозиції щодо приведення законодавства України та актів органів адвокатського самоврядування у відповідність до стандартів Конвенції, зокрема щодо:

- незалежності та самоврядності професійних асоціацій адвокатів (стаття 4 Конвенції);
- професійних прав адвокатів – доступу до клієнтів, конфіденційності спілкування, заборони ототожнення адвокатів із клієнтами, гарантій від необґрунтованої цивільної чи кримінальної відповідальності за добросовісні процесуальні дії (стаття 6);
- вимог до дисциплінарних проваджень щодо адвокатів, у тому числі незалежності дисциплінарних органів, дотримання стандартів

справедливого судового розгляду та пропорційності дисциплінарних стягнень (стаття 8);

- застосування заходів захисту адвокатів – доступу до адвоката у разі позбавлення волі, гарантій під час обшуків, вилучення документів та даних, оперативного розслідування нападів на адвокатів (стаття 9).

12.3. Розробити проєкти звернень від Національної асоціації адвокатів України до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо приєднання України до Конвенції (підписання і ратифікація) та визначення імплементації її положень одним із пріоритетів державної політики у сфері верховенства права.

12.4. Забезпечити, щоб під час розроблення робочою групою змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та внутрішніх актів адвокатського самоврядування положення Конвенції використовувалися як мінімальний стандарт захисту адвокатів і професійних асоціацій адвокатів.

12.5. Після приєднання України до Конвенції забезпечити участь представників Національної асоціації адвокатів України в роботі механізмів моніторингу виконання Конвенції (Групи експертів із захисту професії адвоката – ГРАВО та Комітету Сторін), а також у підготовці національних доповідей.

12.6. Включити питання змісту та стандартів Конвенції до обов’язкових програм підвищення кваліфікації адвокатів, стажерів та помічників адвокатів, зокрема у Вищій школі адвокатури НААУ, як складову модулів з гарантій адвокатської діяльності та міжнародних стандартів захисту адвокатів.

IV. Координація виконання Програми

Координація виконання Програми здійснюється робочою групою при Національній асоціації адвокатів України, створеною відповідно до рішення Ради адвокатів України.

Робоча група:

- готує пропозиції щодо змін до законодавства;
- організовує консультації з профільними органами та міжнародними партнерами;
- готує проміжні та підсумкові звіти для Ради адвокатів України.

V. Строки виконання

Строк реалізації Програми — до III кварталу 2026 року, відповідно до Дорожньої карти та рішення Ради адвокатів України.

VI. Підсумкові положення

Результати виконання Програми підлягають щорічному розгляду на засіданні Ради адвокатів України з подальшим оприлюдненням узагальненої інформації.